

Forflag, som findes under Nr. 22. Jeg har benyttet den Magt, som Staten har over Fæstegodsset, til at tilbyde Fæsterne eller deres Efterladte Fordele fremfor Andre ved at købe deres Eiendomme, idet jeg derved har troet at gjøre dem fra mere eller mindre modvillige Kjøbere, som ikke ville købe, før det konvenerer dem, til villige Kjøbere af de Steder, der bydes dem til rimelig Pris. Naar man har indvendt imod mit Forflag, at det var en for stor Ret, som blev givet Godseierne ved, at de, naar de stillede deres Eiendom til Auktion, blot ved at fæste den bort een Gang kunde faa Frihed over Gaarden for Fæstetvang, vil jeg sige, at de Herrer ikke maa overse, at min Paragraf udtrykkelig er begrændset til dem, der ville sælge. Naar man vil sige, hvad jeg desværre hørte, et Medlem før sagde, at man, selv om man slet ikke vilde sælge, blot kunde lade Eiendommen komme til Auktion, men stille Betingelserne saaledes, at intet Menneſke kunde købe dem, og at man, naar dette var passeret, og man havde betalt Auktionsomkostningerne, kunde have denne Frihed efter 20 Aars Forløb, saa siger jeg: Jeg benægter ikke, at noget Saadant virkelig kan ske, men jeg benægter Muligheden af, at den større Del af Landets Godseiere vil benytte denne Slags Coufins for at unddrage sig, hvad der udtrykkelig er Lovens Hensigt. Jeg tør idetmindste svare for, at de Godseiere, der hidtil have været villige til at sælge, ikke ville benytte den Slags Krogveie. Dernæst er dette af den Slags Ting, som let kunne siges, og maatte ogsaa tænkes, men som i Reglen ikke gjøres. Det er nemlig ikke saa, at Eiendommene efter 20 Aar skulde være fri for Fæstetvang, men det kan tværtimod maatte være et halvhundred Aar, ja maatte endnu længere; thi først skal det nuværende Fæste udløbe, og dernæst skal det næste Fæste udløbe. Naar man overhovedet vil vedtjende sig, hvad jeg vedtjender mig, at man ved alle disse Fæstelove skal have for Die at komme bort fra de Byrder og Indskrænkninger, der hvile paa Jordbruget, saa siger jeg, at, da Følgerne heraf muligen først ville indtræde om 50 Aar, er det ikke værd at at gjøre sig saa overordentlig store Bekym-

ringer derover. Imidlertid skal jeg her udtale, at jeg meget vel ser, man med en vis Ret kan gjøre dette gjældende ligeoverfor Forflaget, og at jeg i Udvalget har tilbudt, at jeg, naar man vilde stille Forflag derom, vilde gaa ind paa, at Godseierne ingenfinde skulde kunne løsgjøre sig for Fæstetvangen uden ved at betale; men der er intet Forflag i saa Henseende stillet, og jeg finder det selv slet ikke urimeligt, at man, naar man i de foregaaende Paragrafer har begrændset Godseierens Ret saaledes, som man har, lod dette, der ialfald synes at tiltale ham, staa hen som en Slags Modvægt imod de Indrømmelser, man har gjort Fæsterne i de foregaaende Paragrafer. For at fjerne de Vanskeligheder og Betæneligheder, som dette Forflag synes at udvise, skal jeg imidlertid sige, at jeg ikke skal reise nogen afgjort Modstand imod Endringsforflaget under Nr. 25. Derefter kan ganske sikkert denne Erindring ikke gjøres imod mit Forflag, og jeg tvivler ikke om, at der, saafremt begge Thing kunde blive enige om denne Maade, ikke fra Regjeringens Side vilde blive lagt nogen væsentlig Hindring i veien derfor. De Herrer maa imidlertid ikke glemme, at Resultatet deraf ogsaa vil være, at Godseieren, naar han ikke kan finde sin Regning ved at betale en Sjerdedel, ganske undlader at sælge. — Det er altsaa den Betragtning, jeg ønskede at udtale ligeoverfor det ærede Thing, at naar jeg i det Væsentlige fastholder mine Endringsforflag som en Helhed, er det, fordi jeg betragter dem som en Fortsættelse af den Lovgivning, der blev affluttet ved Lov af 19de Februar 1861, og fordi jeg ikke i denne Lovgivning vil vende Braaden, om jeg saa maa sige, alene imod den ene Part uden at gjøre Noget, der kunde løkke, maatte ogsaa tvinge — ved Spørgsmaalet om Auktion — den anden Part til at blive, hvad den hidtil ikke har været, nemlig villige Kjøbere. Med disse Bemærkninger antager jeg ogsaa at have udtalt mig om Endringsforflaget under Nr. 27, som gaar ud paa, at hele Paragrafen skal udgaa. — Der staar endnu et Par Endringsforflag tilbage, navnlig de, der ere stillede af et æret Mindretal under Nr. 23 og Nr. 24. De ere selvfølgelig efter deres Indhold ikke af